

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ГЕНЕЗА ІСТОРИЧНО-СТАЛИХ ТА НОВІТНІХ НАПРЯМКІВ
СУЧАСНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА**

**Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 16-431 гр.
Спеціальності 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Ляшенко Яна Володимирівна

Керівник доцент Васяк В.А.
Рецензент керівниця Народного
художнього колективу Міністерства
освіти і науки України театр танцю
«Віночок» Орлова В.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	5
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	5
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	10
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	14
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	14
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту...	15
2.3. Сценографія.....	18
ВИСНОВКИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23
ДОДАТКИ	26
Додаток А.....	26
Кодекс академічної доброчесності	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Активний розвиток сучасного хореографічного мистецтва народжує більше можливостей для того, аби хореографія наповнювалася, видозмінювалася та збагачувалася цікавим змістом. Кожен її напрям, не зважаючи на незмінну систему провідних технічних канонів та засобів пластичного вираження, невпинно знаходиться на шляху творчого шукання досі не бачених прийомів.

Властива ознака рубежу ХХ-ХХІ століття є взаємопроникнення різноманітних видів мистецтв, що, супроводжується дослідженнями нових форм, канонів та жанрів хореографії. Наукове усвідомлення тандему звичного та нового у хореографічному мистецтві є багатоаспектною проблемою, що потребує різних підходів до її вивчення.

На початку ХХІ століття з'явилася немала кількість наукових досліджень стосовно до доречності чи навпаки – несумісності традиції та інновацій. Результатом переосмислення досвіду минулого є поява нових течій, напрямів, стилів, що представляють сучасне хореографічне мистецтво. Відтоді у свідомості та світовідчутті людей відбувалися зміни, що отримали відображення у естетичних і ціннісних орієнтирах.

Як доречно відзначає Д. Бернадська: «Синтез декількох видів мистецтв – це не будь-яка довільна взаємодія, а тільки така, в результаті якої знімається протиріччя між взаємодіючими мистецтвами і народжується якісно нове, відмінне від тих, що вступили у взаємодію» [2, 107]. Саме такі процеси спостерігаються на сучасному етапі розвитку хореографії.

Отже, актуальність проблеми становлення та розвитку сучасної хореографії зумовили вибір **теми** дослідження, а саме: «Генеza історично сталих та новітніх напрямів сучасного хореографічного мистецтва».

Мета дослідження полягає в розкритті взаємодії традиції та інновації в контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва та створення хореографічної композиції, на основі поєднання танцю чарльстон та хаус-денс.

Для досягнення мети роботи необхідно вирішити наступні **завдання:**

- дослідити історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції;
- зробити ідейно-тематичний аналіз;
- розробити композиційно-архітектонічну побудову твору номеру;
- зробити графічну таблицю твору та опис хореографічного тексту;
- охарактеризувати сценографію;

Об'єктом дослідження є сучасне хореографічне мистецтво.

Предметом дослідження є поєднання історичної сталих та новітніх напрямів сучасного хореографічного мистецтва.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

Враховуючи формування та розвиток сучасного танцю, розглянемо доцільно, під час нашого дослідження, базові поняття «хореографія», «танець», «народний танець», «історико-побутовий танець», «класичний танець», «бальний танець», «сучасний танець».

Що таке хореографія? Що ми маємо на увазі під цим словом? Багато хто вважає, що хореографія – це танець. Або хореографія – це балет. Але поняття «хореографія» значно ширше: в нього входять не тільки самі по собі танці, народні, побутові і класичні. В первобутньому значенні: хореографія – це запис танцю або танцювальне мистецтво взагалі у всіх його різновидах. Саме слово «хореографія» грецького походження (chorea – пляска, grapho – пишу), цим словом стали називати все, що відноситься до мистецтва танцю. Хореографія – це змістовний рух.

У роботі дослідниці А. Чернишової «Теорія і методика народно-сценічного танцю (Конспект лекцій з навчальної дисципліни)» (2018 р.) ми знаходимо тлумачення слова танець, під яким стає зрозуміло, що танець є яскравою творчістю народу, що відображає художній, багатовіковий, емоційний характер суспільства. Танець характеризується змістом, яскравим відображенням теми та ідеї. Крім того, танець відзначається драматургічною побудовою, сюжетом, в якому є художні образи як складні, які будуються різноманітними пластичними рухами та малюнками, так і конкретні. Правдивий, конкретний художній танцювальний образ розкривається завдяки змісту та танцювальній

лексиці, що пов'язана з мелодією, ритмом, темпом, характером. У процесі свого розвитку танець став самостійним видом мистецтва [63, с.7-8].

Історично танець соціально поділився деякими видами, зокрема народний, історико-побутовий, класичний, бальний, сучасний [55].

Ми вважаємо, що необхідно розглянути кожний вид танцю. Так, народний танець відзначається народним творенням. Це один з давніх видів фольклору. Слід зазначити, що ще в первісному суспільстві з'являється тісний зв'язок з життям народу. Розробка, зміна народного танцю, переданого від покоління до покоління, і кожна епоха представила відбиток до певних видів танцю.

Сценічною обробкою народного танцю є характерний танець. Він випустив академічну форму різних танців у світі. На відміну від народного танцю, в основі характерного танцю основними прийомами є професійна класична танцювальна система.

Народним танцем є і історико-побутовий танець. Його корені сягають у народному мистецтві. Багато танців є частиною однієї країни, що поширюється по всій Європі, і в світі і швидко ставали модними. У нашій роботі ми концентруємо увагу на танці «чарльстон».

Чарльстон - танець, названий на честь міста Чарльстон в Південній Кароліні. Чарльстон став популярним танцювальним божевільям в широких міжнародних колах американського суспільства 1920-х, незважаючи на своє афроамериканське походження, танець найчастіше пов'язаний з флапперами і спікізі. У ті часи ці дівчата танцювали разом і поодиноці, підкреслюючи їхнє презирство до так званих "крекерів" (ті, хто підтримав сухий закон). Чарльстон вважався провокаційним аморальним танцем у ті часи. Чарльстон - один з предків лінді хопу, який з'явився в 1930-х (перехідною формою між ними вважається Брейкавей). У 1930-х і 40-х роках трохи відрізняється форма чарльстона, що має тенденцію до лінді хопу. У цій пізній формі чарльстона ритм хот-джазу 1920-х був

адаптований під музику свінгу 30-40-х років. Стиль танцю чарльстон має кілька поширених назв, найчастіше використовують «Лінді чарльстон», «Савой чарльстон», «Чарльстон 30-х і 40-х», «Свінг чарльстон». Базовий крок складається з восьми рахунків і танцюється разом з партнером або самотійно.

Іншим видом танцю є бальний танець, який пов'язують з назвою танцювальних залів, у яких танцювали в епоху Відродження. Інше походження слова – бальний від слова балет. Корені сягають побутових танців. Вже в ХХ ст. Латинська танцювальна та Північна Америка приєдналися до танців європейського походження.

Протягом багатьох століть була створена класична танцювальна система. Її елементи склалися в Античності, частково збагатилися в Середньовіччі. Однак, класичний танець як танцювальна система сформувався в XV ст. в Італії. У Франції була розроблена далі. В результаті це була термінологія французькою мовою. У Росії виник термін «класичний». Він витиснув термін «благородний» та «серйозний». У XIV ст. три основні класичні танцювальні школи, включаючи французьку, італійську, російську. Саме вони стали головними національними школами танцю ХХ ст. [67].

Один з типів танцю - це сучасний танець, в якому ми розуміємо танець, в якому, через рухи, люди вільно висловлюють свої почуття, емоції, прагнення та досвід, без будь-яких обмежень. Сучасний танець вважається комбінацією тіла і силою душі. Відмінно маючи свої власні навички тіла і вміння передавати, виражати всі свої власні рухи душі, власними почуттями, думками та досвідом, так що б тебе розуміли глядачі є кращим виконанням сучасного танцю. Сучасний танець закінчений, коли він повністю підключений до музики, тому що він надихає, дає духовний танець, емоційність. Як наслідок, танцівник своїм

тілом, своєю енергією грає дану музику. Зауважимо, що сучасний танець немає бути позбавлений естетики рухів.

У нас є причини, щоб стверджувати, що сучасний танець - це тимчасова концепція. Це означає, що він виконується зараз, у наш час. Однак, хореографічні мистецтвознавці, європейських країн підкреслюють, що даний термін містить всі напрямки танцю, що протиставляються народній та класичній хореографії. Таким чином, існує непорозуміння, оскільки разом з танцювальними технологіями, що характеризуються певною школою, зокрема, поліфікована система уроків для підготовки виконавців (наприклад джаз танець і танець модерн), до сучасного танцю відносять і бальний (спортивний) танець, і побутовий (соціальний танець), естради (вар'єте і кабаре) та багато інших напрямків хореографічного мистецтва [48].

У нашому дослідженні ми звертаємо увагу на основні напрямки сучасного танцю, а саме стрит денс тобто танці вулиці. Сучасний танець не може бути уявним без танців вулиці. Отже, один із головних жанрів танцювальної музики ХХ ст., що виникає в 1970-рр. є диско. Згідно з доказом О. Синьоокого поняття «disco» відбулося як скорочення від французького слова «discotheque» – дискотека. Перекласти це можна, як «сховище дисків». Однак це пояснює, що такі поняття як «диско», «диско-музика» і «дискотека», хоча і багато в чому перетинаються, але не можуть бути використані як ідентичні. Дискотеками називали нічні заклади, де звучала записана на платівки (не «жива», на відміну від звичайних клубів) музика. Пізніше під терміном «диско» стали розуміти музичний стиль з ритмом 100-120 ударів в хвилину [44].

Іншим напрямком вуличних танців є хіп-хоп (англ. Hip-hop) – молодіжна культура, яка була заснована наприкінці 1970-рр. на території афро-американців. Культура хіп-хопу охоплює чотири основні елементи: діджеїнг, графіті, емсіінг (реп), брейкінг. Крім того, досить часто п'ятим

основним елементом вважається вуличне знання (knowledge). Отже, у багатьох країнах світу до початку 1990-х років хіп-хоп стає частиною молодіжної культури. Однак, кожен згаданий елемент хіп-хопу живе окремо. В даний час бібої дуже рідко танцюють під реп, а графіті малюють не тільки репери. Таким чином, сьогодні хіп-хоп повз'язаний зі стилем музики, який в свою чергу породили хіп-хоп танці.

Танцювальний хіп-хоп - різноманітна сучасна вулична хореографія. Визначений напрямок танцювального мистецтва з'являється на вулицях і включає в себе елементи локінга, брейк дансу, попінгу тощо, що потім отримали окремий підвид хореографії. Зауважте, що термін хіп-хоп з'явився набагато раніше, ніж танці. Отже, на початку він означав лише музичний напрямок, це було щось між RnB і репом. Ось чому хіп-хоп може не тільки танцювати і навіть слухати і співати [70].

Ще один танцювальний напрям сучасної вуличної хореографії хаус-денс – інтеграція багатьох стилістичних елементів в одному танці, це швидкі рухи ніг, що нагадують степ, чечітку і кроки латини, у поєднанні з плавними, абсолютно розслабленими рухами корпусом і головою. Корпус завжди відстає від ніг і в танці, немов наздоганяє їх. Також стиль визначає особливий кач, він же грув, легкість і особливу «хвильоподібну основу» у роботі всім тілом, а також швидкість виконання рухів, навантаження від яких порівняне з аеробним.

Популярний танець “хаус” (House) з'явився в епоху диско 70-80-х років 20 століття. “Хаус” побудований, перш за все, на повному контролі свого тіла і енергії. Вона випускається вибуховою хвилиною або старанно стримується.

“Хаус” часто плутають з іншими танцями, проте, але має свою виняткову історію та характеристики. Причини подібності криються, ймовірно, в частковому зближенню деяких елементів з інших танцювальних культур. Багато хто вважає “хаус” безпосередньо

нащадком хіп-хопу, але, насправді, це не так. Хіп-хоп, звичайно, вплинув на встановлення “хауса”, приніс в нього багато елементів і емоцій, але головну роль у виникненні “хауса” зіграли все ж суттєві зміни в музиці в 80-х роках. “Хаус” сплетений з безлічі стилів, але не має в своїй основі чітких канонів виконання рухів.

Базовим рухом в “хаусі” вважається «The Jack». Навколо нього навіть розвинувся цілий новий напрямок у танці. У танці “хаус” задіяно все тіло, а вершиною майстерності вважається тотальне володіння танц-полом, чітка і швидка робота ніг спільно з тілом (Jacking).

З плином часу “хаус” активно розвивався. З’являлися нові підстили і танцювальні техніки. Так, виділилися в самостійні напрямки Jacking, Lofting, Footwork, Skating, Shuffling, Stomping. Багато нових рухів були запозичені з таких напрямків як джаз, латиноамериканські танці, капоейра і т.д. Всі вони аранжувались під “хаус” за допомогою танцювальної бази Jacking.

Дуже важливі в “хаусі” почуття, емоції, відчуття. Слід зазначити, що “хаус” – все-таки більше клубний танець, а не театральний, тому основним вважається технічне виконання всіх рухів.

1.2. Ідейно-тематична основа твору

Тема: своєрідність композиційної побудови сучасного танцю чарльстон, за допомогою вуличного танцю хаус-денс.

Ідея: перетворення одного стилю танцю, зі збереженням форми і бази, за допомогою іншого.

Надзавдання: витримати рамки кожного стилю танцю.

Наскрізна дія: ознайомити з кожним стилем танцю.

Конфлікт: ці стилі танців ще ніхто не поєднував.

Вид: сучасний танець у поєднанні з вуличним танцем.

Стиль: сучасний (вуличний).

Жанр: безсюжетний.

Форма: масова.

Лібрето

«Дело в шляпе» - це приклад безсюжетного сучасного танцю, в якому головне – настрій, натхнення та краса рухів, у поєднанні двох різних стилів танцю, які ніхто ще не поєднував «чарльстон» та «хаус-денс». У нашому номері в першій частині більше переважають руху в стилі хаус, ближче до середини номера ми використовуємо елементи танцю чарльстон. У номері використовується реквізит, капелюхи, від якого йде назва нашого номера.

Музична основа

Як від різнонаціональних шлюбів народжуються дуже гарні діти, так і в музиці - від злиття різних стилів виходять прекрасні композиції. Що буває, коли музиканти в рівній мірі люблять і джаз, і електронну танцювальну музику? Музичний світ не терпить жорстких кордонів і рамок. Тому щоб створити щось самобутнє і унікальне музиканти безсоромно використовують усі елементи, які заманеться їх невгамовної фантазії. Взяти танго початку ХХ століття і додати до нього наймодніші біти? Заміксувати старий добрий свінг? Не проблема! Це все є в одному з найпопулярніших напрямків джазу - Нью-джаз тобто New Urban Jazz. Як правило, для створіннь композицій ню-джазу використовують сучасні танцювальні електронні ритми в поєднанні з джазом. Природно, не обходиться без соулу, фанку, а також латини, боса нови, танго і т.д. Всі

разом - це вкрай позитивна музика, яка, так би мовити, повертає віру в світле майбутнє.

До плодів пристрасної любові джазу, електро і латини варто віднести популярну німецьку групу «Club des Belugas».

Клуб дес Белугас це німецький проект, що утворився в 2002 році, його засновники Kitty the Bill і Maxim Illion.

Музична основа колективу відповідає сучасному стилю New Urban Jazz, в якому гармонійно поєднані танцювальна музика, електронні технології і традиційний джаз.

Клуб дес Белугас дивує своїм музичним шармом від класики swing і bossa nova до клубних електро-свінг, lounge і electronic. Унікальність групи полягає у виконавському складі, які змінюються на записи альбомах і на концертах, це і додає особливу інтригу.

До підбору запрошених вокалістів ставляться з особливою чуйністю. Це цікаві американські і джаз-леді, які відмінно використовують вокальні родзинки 50-60-70-х роках минулого століття. Всі музичні роботи незвичайного змісту з винятковим шармом.

Прослуховуючи композиції, можна почути експериментальні прийоми без консерватизму. Музика сучасна і легка до сприйняття на слух, розрахована на майбутні покоління, межі сприйняття якого, набагато ширше, ніж у Fusion і Acid Jazz.

Всі ці особливості і гідності, на тлі повсякденної клубної музики, вигідно відрізняють Клуб дес Белугас від інших.

Стильова широта, танцювальний драйв, шарм живих виступів з прекрасними запрошеними солістами зробили цю команду дуже популярною. Тому їх треки можна почути не тільки в лаундж-барах, а й на модних показах і в рекламних роликах відомих брендів.

Вчені давно відстоюють той факт, що деякі країни Європи і Скандинавії лідирують в творчому розвитку того, що в загальних рисах називають «грув-орієнтованою» музикою. Той факт, що ми всі намагаємося розділити музику на різні жанри, залишає наш розум закритим для можливостей того, що могло б бути, якби таких бар'єрів не існувало. Тому завжди приємно, коли такі проекти, як CDB, пропонують нам приклад того, що чекає нас в майбутньому, якщо ми досить сміливі, щоб дослідити ці можливості. І, без сумніву, це музична віха, на якій джаз, соул, фанк, лаунж, біг-бенд, боса і навіть Фред Астер зустрічаються в творчій єдності.

Четвертий альбом відкривається швидким ударним танцювальним треком під впливом біг-бенду «What is Jazz» з усним і скат-вокалом Діна Боумена, якого Мадонна називає «Голосом Бога». Аранжування Brass для всього альбому знаходяться в умілих руках колишнього бійця Tower of Power Грега Адамса, який ідеально передає настрій і тон, так що все сочиться сучасною модністю, незважаючи на вплив минулої епохи Big Band.

Музичний супровід нашої роботи – Club Des Belugas - What is Jazz.

Жанр –танцювальна/електронна музика, в стилі джаз.

Темп –128 ударів на хвилину.

Лад – фа-минор.

Форма –варіаційна.

Кількість тактів – 114 тактів.

Музичний розмір – 4/4.

Хронометраж – 3.40 хв.

РОЗДІЛ 2

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору номеру

Назва частини	Музичні такти	Зміст
Експозиція	1-34 т.	Вибігає соліст та стає по центру сцени. У неї дзвонить телефон і з правої куліси вибігають спочатку одна дівчина, а потім ще дві, становляться в одну лінію і по черзі роблять свої комбінації. Після виходять чотири дівчинки з лівої куліси, вперед перед дівчатами і всі починають робити комбінацію.
Зав'язка	35-42 т.	Дівчата становляться по парам і продовжуючи танцювати комбінацію міняються місцями і знову продовжують танцювати комбінацію з варіаціями та по партіях.
Розвиток дії	43-82 т.	<p>Виконавці збігаються до купи та роблять комбінацію з варіаціями та по партіях.</p> <p>Шість дівчат стоять і роблять свою комбінацію позаду, а дві дівчини виходять вперед та починають робити свою комбінацію, потім ті дівчата, які танцювали удвох міняються з іншими двома дівчатами, які роблять свою комбінацію. Дівчата становляться у дві лінії та роблять комбінацію з варіаціями.</p>

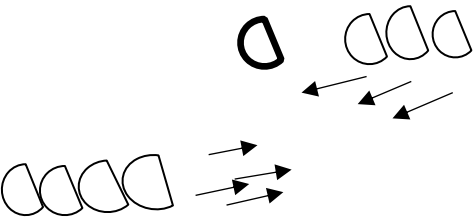
Кульмінація	83-98 т.	<p>Чотири дівчини виходять вперед і виконують свою комбінацію з варіаціями та по партіях.</p> <p>Чотири знаходяться позаду і виконують свої рухи.</p> <p>Після дівчата, які були позаду виходять вперед і по черзі танцюють імпровізацію, кожна по 2 такти. Всі інші роблять пози у цей момент.</p>
Розв'язка	99-114 т.	<p>Всі виконавці роблять комбінацію з варіаціями та по партіях, розходячись удві лінії, у шаховому порядку.</p> <p>На останніх тактах, всі танцювальним кроком сходяться в одну лінію і роблять уклін.</p>

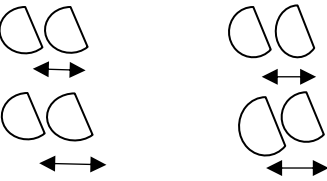

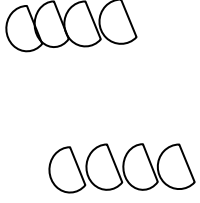
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

Умовні позначення

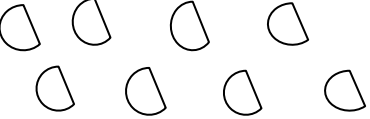
 – дівчина – напрям руху

 - соліст

Експозиція	1-34 т.		<p>На сцену виходить солістка та починає робити свої рухи, вибігають інші дівчата по черзі, з уявної правої куліси, в одну лінію та роблять свої рухи. Після вибігають всі дівчата, які виходять з уявної лівої куліси попереду і всі разом роблять комбінацію.</p>
------------	---------	--	---

Зав'язка	35-42 т.		Дівчата становляться по парам і продовжуючи танцювати комбінацію міняються місцями і знову продовжують танцювати комбінацію з варіаціями та по партіях.
Розвиток дії	43-58 т.		Виконавці збігаються до купи та роблять комбінацію з варіаціями та по партіях.
Кульмінація	83 – 98 т.		Чотири дівчини виходять вперед і виконують свою комбінацію з варіаціями та по партіях. Чотири знаходяться позаду і виконують свої рухи. Після дівчата, які були позаду виходять вперед і по черзі танцюють імпровізацію, кожна по 2 такти. Всі інші роблять пози у цей момент.

Розв'язка	99- 114 т.		<p>Всі виконавці роблять комбінацію з варіаціями та по партіях, розходячись у дві лінії, у шаховому порядку.</p> <p>На останніх тактах, всі танцювальним кроком сходяться в одну лінію і роблять уклін.</p>
------------------	---------------	--	---

Розпис комбінацій

Комбінація №1

1 і 2 такт – базовий рух «хаус-денсу» - «Jack in the box»;

3 такт – крок «Shuffle Steps»;

4 такт – крок «Slide Step»;

5 такт – крок «Speedy Heel»;

6 такт – крок «Stomp»;

7 і 8 такт – крок «Triple Step»;

9 і 10 такт – крок «Pas De Bourree»;

11 і 12 такт – крок «Happy feet»;

Комбінація №2

1 і 2 такт – крок «Charlston Step»;

3 і 4 такт- крок «Two Step»;

5 і 6 такт – крок «Salsa Step»;

7 і 8 такт – крок «Scissors»;

9 і 10 такт – крок «Set up»;

Комбінація №3

1 і 2 такт – крок «Hot Point Lock»;

3 і 4 такт – крок «Salsa Hop»;

5 і 6 такт – крок « Side Work»;

7 і 8 такт – крок «Rapid V-Step»;

Комбінація № 4

1 і 2 такт – крок «Farmer»;

3 і 4 такт – крок «Side Runner»;

5 і 6 такт – крок «Criss – Cross»;

7 і 8 такт – крок «Flying Leap»;

2.3. Сценографія

Оформлення сцени

У створенні хореографічного твору беруть участь як внутрішні компоненти композиції танцю (музика, драматургія, хореографічний текст, малюнки танцю), так і зовнішні (декорації, реквізит, бутафорія, костюм, грим, світло).

Декорації в хореографічному творі покликані втілювати образи і дії хореографічні. В даний час в хореографії використовується, так зване, «умовне оформлення». Ніяких декорацій та чорний фон, тільки світлова партитура.

Світлова партитура

Світло сцени - один із елементів зовнішнього оформлення сцени, вирішує художні завдання. Головний об'єкт освітлення - виконавець або групи виконавців.

На початку номера, експозиція, на виході дівчата, використовується сценічний білий світ. Далі променем висвічується дівчинка. Потім промінь зникає, а світло трохи меркне, і сцена заливається сценічним білим світлом протягом усього номера.

У кульмінації під час імпровізації, на кожну дівчинку появляється промінь.

Коли всі учасники роблять уклін, розв'язка, світло поступово меркне, а потім зовсім згасає, і все залишається в темряві.

Опис костюмів

Чикаго мала значний вплив на костюм, для танцю чарльстон, тому можна побачити деякі схожі ознаки певних елементів костюму.

Стиль Чикаго зародився в 20-30-х роках ХХ століття. У той час набирали свою популярність справжні гангстери, які раз у раз палили зі своїх автоматів на вулицях міста. Розкіш, шик, блиск - це синоніми епохи гангстерського стилю. Нехай навіть часто все це і було пихатістю і фальшю, але з боку все виглядало по-справжньому дорого. Жінки були одягнені в приголомшливі хутра, пір'я, коштовності. Але і чоловіки не відставали і були надзвичайно стильними.

Стиль, який отримав свою назву по імені міста-прабатька Чикаго, утворився під час сухого закону в США. На той момент з'явилося неймовірна кількість підпільних закладів, в яких розпивали алкогольні напої. Частими гостями таких місць були ті самі гангстери, які знали толк не тільки в порушенні закону, а й в одязі. Надивившись на них, завсідники закладів почали потихеньку змінювати гардероб.

Особливостями стилю одягу у чоловіків були широкополі капелюхи, підтяжки, вільні брюки і жилетки. Костюмна тканина повинна була бути дорогою, лискучою, щоб всі розуміли вартість такого костюма

і оцінювали стан гаманця його володаря. Але таких коштів, як у багатих гангстерів, у простих людей не було. Тому, щоб бути схожим на цих порушників закону, прості громадяни обирали більш дешевий матеріал.

У чоловіків популярним атрибутом була метелик, який прийшов на зміну краватці. Черевики повинні були бути з круглим носом, а сорочка свіжевиглаженна біла. Гангстери завжди відрізнялися вишуканою акуратністю, тому їх образ був досконалий. Відрізнити простої людини від справжнього гангстера представлялося можливим по недолікам в одязі і деякої недбалості.

Також стиль припускав наявність капелюха, який повинен був поєднуватися за кольором з костюмом. Якщо ж кольору були різні, то з ситуації виходили дуже просто. По колу капелюха кріпили стрічку, що точно повторює колір чи малюнок тканини костюма.

Взагалі, основна гамма кольорів для втілення чоловічого образу - чорний, сірий, коричневий, білий. Яскравим може бути тільки невеликий аксесуар типу метелика, смужки на капелюсі чи атласної хустки. Єдиним популярним яскравим кольором є червоний.

При створенні ідеального образу важливо не забути про взуття. Бажано знайти лаковані черевики з круглими носами і шнурівкою. Лаковане взуття можна замінити на матову, але абсолютно недоречні кеди, кросівки та інше.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізувавши історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції доходимо до висновку, що розвиток мистецтва XXI століття загалом та хореографічного, зокрема, відбувається в тісному взаємозв'язку між традиціями та інноваціями, що є детермінантою для появи нових форм та жанрів. У сучасному мистецькому просторі бачимо чимало хореографічних колективів та хореографів-постановників, які своєю інколи «експериментаторською» суб'єктивною позицією гідно представляють вітчизняне хореографічне мистецтво на європейській сцені.

2. Під час розробки ідейно-тематичний аналіз твору, найважливішим є те, що будь який хореографічний твір будується згідно законів драматургії, відповідно яким сценічний образ повинен бути розкритий засобами хореографії; в якому повинна бути своя експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація і розв'язка.

3. Архітектоніка номеру, його лексичні особливості та манерність виконання дозволяє констатувати, що поєднання цих танців дуже складні по їх елементам, ритмічній основі, самотності прийомів, абсолютно неповторній манері. У процесі створення нового хореографічного твору, величезне значення має творча фантазія балетмейстера. Вона проявляється не тільки в творі танцювальних сцен, але і в творі сюжету, розробці композиційного плану, створенні образів і умінні поставити ці образи в необхідні сценічні ситуації, в яких би вони, розкриваючи себе, розкривали сюжет, ідею твору.

4. Користуючись літературними та відео-матеріалами, ми створили малюнки танцю, розкрили лексику і дізналися, що танець пов'язаний з великою кількістю рухів та різноманітням характеру. В танці існують танцювальні з різними переміщеннями, широкими або дрібними

кроками на місці, з синкопованими, зміненими або послідовними, варіативна і позиція рук під час танцю, і різні музичні ритми – все це призводить до величезної стильової різноманітності танців. Розробка – сценарно – композиційний плану, ідейно – тематичний аналіз, запису композиції, опису комбінацій, дозволила використати отримані матеріали у подальшій роботі.

Розроблений нами сценарно - композиційний план, який можливо використовувати у роботі з аматорськими хореографічними колективами, що охоплюють дітей підліткового та старшого шкільного віку. Запропонований музичний супровід, ескіз костюмів, кількість виконавців може змінюватись відповідно до можливостей колективу.

5. Під час виконання дипломної роботи було розроблено сценографію та ескіз танцювального костюму, підібрана кольорова гама.

Таким чином були проведені, вивчені та опрацьовані всі етапи балетмейстерської роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басич Ю. Сучасний танець та місце традиційної танцювальної символіки в українській хореографії. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. Дніпропетровськ, 2014. №7. С. 26-311. Шариков Д.І. Сучасна хореографія в контексті формально-технічних пошуків ХХ ст Вісник, КНУКіМ: Зб. наук. пр. Серія Мистецтвознавство. Вип. 9. К., 2003. с.163 - 168.
2. Шариков Д.І. Сучасний танець в контексті масово-популярної субкультури дозвілля Вісник, КНУКіМ: Зб. наук. пр. Серія Мистецтвознавство. Вип. 10. К., 2004. с. 121 - 126.
3. Шариков Д.І. Джазові танцювальні форми в контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва Вісник, КНУКіМ: Зб. наук. пр. Серія Мистецтво-знавство. Вип. 11. К., 2004. с. 151 - 156.
4. Шариков Д.І. Вплив неокласичних тенденцій у мистецтві на розвиток сучасного балету // Питання культурології, КНУКіМ: Зб. наук. статей. Серія Мистецтвознавство. Вип. 20. К., 2004. с. 299 - 306.
5. Шариков Д.І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види Вісник, КНУКіМ: Зб. наук. пр. Серія Мистецтвознавство. Вип. 14. К., 2006. с. 117 - 127.
6. Шариков Д.І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. К.: Карпенко В.М., 2008. 168 с.
7. Бернадська Д. Феномен синтезу мистецтв в сучасній українській сценічній хореографії: Дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.01 / Київський національний ун-т культури та мистецтв. К., 2005. 177 с.
8. Бистрякова В., Осадча А., Пільгук О. Інновацій та технології в сучасному. Народознавчі зошити. 2017. № 2.С. 441-447.

9. Гоцалюк А. Традиції в розвитку хореографічного мистецтва як віддзеркалення соціокультурної ідентичності. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди. Філософія. 2015. Вип. 45(1). С. 16-27.
10. Кэмп Д. Философские проблемы танцевальной критики. М.: Искусство, 1981. 272 с.
11. Каміна Л. Фольклорний танець та його особливості у сучасній Україні. Народознавчі студії пам'яті В. Скуратівського. Традиційна культура українського народу в ХХІ столітті; стан та перспективи розвитку”: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 2009.
12. Легка С. Українська народна хореографічна культура ХХ століття: автореф.дис... канд.іст.наук : 17.00.01.Київ.нац.ун-т культури і мистецтв. К, 2003. 20 с.
13. Небесник А. Київ Модер Балет: авторський балет і творча лабораторія. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. К, 2016. Вип. 35. С. 89-98.
14. Помпа О. Використання традицій танцювальної культури народів світу як тенденції у розвитку української народно-сценічної хореографії / О. Д. Помпа // Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. К, 2015. Вип. 32. С. 75-80.
15. Плахотнюк О. Джаз-танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2013. Вип. 12. С. 179-186.
16. Плахотнюк О. Фольк-джаз-танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва України. Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство. 2013. Вип. 12. С. 242-247.

17. Сидоров А. Современный танец. М.: Первина, 1922. 64 с.
18. Стриганова В. Сучасний танець. М.: Просвещение, 1978. 103 с.
19. Герц І. І. Фольклор як засіб розкриття ідейно-художнього змісту сценічного хореографічного мистецтва / І.І. Герц. К.: Мистецтво, 1962. с.135.
20. Смирнов И. В. Искусство балетмейстера/И. В. Смирнов. М.: Просвещение, 1966, 170 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

